

DZIENNIK POMORSKI

Przedpłata:

W ekspedycji miesięcznie	1,75 zł.
Z odroczeniem miesięcznie	1,85 zł.
W agencjach miesięcznie	1,85 zł.
Przez pocztę już z odroczeniem	2,08 zł.

W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przesłanym w nakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów.

Redakcja i Administracja: Chojnice, ul. Człuchowska 13.

Pocztowe konto czekowe 201.032

Konto bankowe: Bank Powiatowy Chojnice.

Miejaska Kasa Oszczędności, Chojnice.

Tel 44 Adres telegr. „Dziennik Pomorski”. Skryt. pocz. 83

Chojnice, wtorek 10 lutego 1925 r.

Ogłoszenia:

Ogłoszenia na stronie 6-lam od wiersza piąty lub jego mniej 10 groszy — Rekl. na tekst wiersz 3-lam 20 groszy — Ogłoszenia skomplikowane z zastrzeżeniem miejsca oraz z nieczytelnym rękopisem przy każdym poszczególnym wypadku 20% nadwyżki. Ogłoszenia z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Za 1 minowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada.

Ogłoszenia przyjmują się do godz. 9. przed poł.

Pierwsze zwycięstwo polskie nad Gdańskiem.

Trzeba przyznać, że we walce z Gdańskiem odnieśliśmy zwycięstwo, ale to zwycięstwo jest natury nie politycznej, lecz materialnej. Zwycięstwo odniósł nie nasz rząd, nie p. minister Skrzyński, ale odniosło go społeczeństwo polskie, odniosła go samopomoc społeczność polskiego. Ostatnie Targi gdańskie zbankrutowały, zbankrutowały dla tego, że kupiectwo polskie udziału w nich odmówiło i uchwałą z uznania godną zgodą przeprowadziło. I tu leży nasze wielkie zwycięstwo. Pokazaliśmy Gdańskowi i światu czym jest bez Polski. Naród polski z drugiej strony udowodnił naszemu rządowi, jak się politykę w obec Gdańska prowadzić powinno.

Pokazuje się [z powyższego przykładu, jak to Gdańsk lekceważył sobie rząd i naród polski, skoro właśnie na czas targów gdańskich pozwolił sobie na wywołanie awantury ze skrzynkami polskimi. Jaka to wartość moralną posiadamy w obec tej garści Niemców gdańskich, skoro zakpili sobie oni z nas w tym czasie, gdy widzieli, że bez udziału Polski targi gdańskie się nie udać. Jak to oni byli przekonani, że na Polakach można drwa za przeproszeniem rąbać, a oni mimo to się nie obrażają. Jak ciężko zgrzeszyliśmy i grzeszymy w obec karla gdańskiego naszą dotychczasową polityką. Jak my to sami hodowaliśmy jego butę i jego pychę i trzeba było dopiero splugawienia najeźdźczych nam gołębi polskich, ażeby pokazać, czym jest Gdańsk bez nas. Oby rząd nasz wysnuł z targów gdańskich naukę, jak należy z Gdańskiem w przyszłości postępować, ażeby miał rację w obec Polski, ażeby nauczył się ją nareszcie szanować.

Bardzo się radujemy z postawy, jaką zajął naród nasz w obec Gdańska. Radujemy się, że naród nasz w obec bezczelności senatu gdańskiego stanął tym razem zwartym, zgodnym frontem. To skutkowało. Nikt nie śmiał się tu wyłamać z pod ogólnego nakazu. Każdy kupiec i przemysłowiec polski wiedział, że narazi się na potępienie ogółu, jeżeli wystawę gdańską obejrzy. Każdy przedstawiciel polskiego społeczeństwa czuł, że byłby grzechem narodowym i obywatelskim popierać w tym wypadku targi gdańskie. I nacjonalności gdańscy otrzymali naukę, która zapewne tym razem w las nie pójdzie. Przekonali się nareszcie, skąd chleb mają i spokojnieją teraz, a rząd polski powinien położyć to wyzyskać, ażeby zrozumieć należyte obowiązki jakie ma w obec morza i narodu polskiego. Obszar, który żywi się Polską, który od Polski zależy powinien z Polską być związany. Powinno się zatem Gdańskowi ukrócić cugle i naprowadzić go na zmianę dotychczasowej wszechniemieckiej polityki.

Powinniśmy udowodnić Gdańskowi, że my w nim gospodarzami jesteśmy, że my jego polityką kierujemy i że on nie jest niczem więcej, jak naszą furką do morza. Powinniśmy udowodnić, że nie ścierpimy tam agitacji za łącznością Gdańska z Niemcami. Albo chcemy zabezpieczyć sobie dostęp do morza i wówczas musimy energicznie usuwać z drogi to, co nam tę drogę chce zamknąć, a przedewszystkiem wszechniemiecką i popierającą za wpływy angielskie albo tego zabezpieczenia nie chcemy. Dotychczasowa nasza polityka w obec Gdańska wywołuje właśnie to uczucie, jakobyśmy tego zabezpieczenia morza Bałtyckiego nie szukali.

Cała nasza dotychczasowa polityka szła w kierunku wzmocnienia rozmachu niemieckizny w Gdańsku aż doprowadziła do eksplozji w postaci zojdyzenia Orła polskiego. To upokorzenie było wynikiem naszego niedołęstwa, naszej polityki gładkich słówek i

braku czynu wszelkiego. Doczekaliśmy się tego, że Komisarz Ligi wypędza nas z Gdańska i zapędza nasze skrzynki do portu, chociaż dobrze wie, że traktat wersalski jest po naszej stronie i że nasze prawa w Gdańsku są daleko większe jeszcze. Ale postępują z nami tak, jak na to zasłużyliśmy i jeżeli teraz pomyślnego dla nas stanu sprawy ze skrzynkami i z targami gdańskimi nie wyzyskamy należycie, to w najbliższej przyszłości gotowi nas zupełnie przegnać z Gdańska, a wówczas wszelkie nasze skargi i apele na niewiele się przydadzą.

Od naczynych świadków dowiadujemy się, że Targi Gdańskie świecą przeważnie pustkami. Nigdzie najmniejszego ruchu, najmniejszego ożywienia. We wielkich domach towarowych oglądają sobie pogodę na dworze. Na targach jest jedna jedyna firma polska, a na otwarcie Targów przybyli tylko 4 osoby. Około 120 firm gdańskich, przewidując niepowodzenie Targów, wcale wyrobów swych nie wystawili. Dyrektor Targów p. Franke przyznaje w „Danziger Neueste Nachr.“, że polityczne trudności (to znaczy skrzynki. Red.) wpłynęły bardzo szkodliwie na obrotach Targów. Okrążyło 100 firm polskich, z którymi nawiązano rokowania, nie wzięły udziału. Ponadto liczne firmy niemieckie, oraz zagraniczne z powodu zaostrzenia się stosunków politycznych między Polską a Gdańskiem, a zwłaszcza z powodu alarmujących wiadomości, rozpowszechnianych w prasie zagranicznej, wstrzymały się od udziału w tych targach.

Pomorska Wystawa Rolnictwa i Przemysłu w Grudziądzu.

W piątek odbyło się posiedzenie Komitetu Wykonawczego pierwszej Pomorskiej Wystawy Rolnictwa i Przemysłu w Grudziądzu. Na prezesa Głównego Komitetu uproszono p. wojewodę Wachowickiego, który przyrzekł wydajną pomoc tak materialną jak moralną. Wystawa z dniem p. wojewodę winna pokazać całej Polsce pomorską wytwórczość. Tak samo i minister handlu p. Kiedron przyrzekł poprzeć materialnie wystawę pomorską. Minister wydelegował architekta, który ma się zająć opracowaniem planu wystawy.

Dotąd wyznaczyły na urządzenie wystawy: powiat grudziądzki 3 tys., miasto 30 tys. zł, syndykat rolnicy i bank rolny w Toruniu znaczące kwoty. Plakat wykona p. prof. Szczeblewski, ponieważ jego pomysł na taki plakat z pomiędzy 52 nadesłanych planów konkursowych był najudatniejszy. Dyrektorem wystawy został p. Bilski, który rozpocznie już w marcu z wystawianiem pawilonów wystawowych. Pawilon leśnictwa będzie wykonany przez zarząd lasów państwowych. Postanowiono zorganizować podkomitety dla kultury i sztuki, dla przemysłu morskiego, ludowego, dla zjazdów. Prezessm komitetu sędziów został pan Domirski. Do zarządu wybrano pp.: Prezydenta miasta p. Włodka, prezesa Izby handlowej p. Czarlińskiego, starostę p. Ossowskiego, prezesa pomorskiego związku zakładów graficznych p. Pozwińskiego, prezesa Izby Rzemieślniczej p. Grobelnego oraz prezesa pana Stańkiewicza.

Prezydent Francji w Polsce?

Była wiadomość, że Prezydent Francji p. Doumergue miał przy końcu kwietnia lub na początku maja przybyć z urzędowymi odwiedzinami do Polski, które miały stanowić rawizytę za pobyt ówczesnego Naczelnika Polski p. Piłsudskiego w Paryżu. Pisano że p. Doumergue miał przybyć do Gdańska na pancerniku „Alzacja-Lotaryngja“ w otoczeniu całej francuskiej eskadry morza Śródziemnego. Z Gdańska miał p. Prezydent Rzeczypospolitej nadwyciecznym pościągą przybyć do Warszawy, gdzie mu miało zgotować wspaniałe przyjęcie. Wiadomość tę urzędowo odwołano, ale poszczególne francuskie gazety uważają ją pomimo to za prawdziwą. Od trzech miesięcy układa poseł polski w Paryżu program co do przyjęcia w Warszawie. Program został już ustalony i poseł posłał go do Warszawy dla zatwierdzenia i ze zapytaniem, czy naznaczone terminy są odpowiednie. Prezydent Francji stanie w Gdańsku nie na pancerniku „Alzacja-Lotaryngja“, lecz na krzyżowniku pancernym „Lotaryngja“.

Sprawy polityczne

na podstawie otrzymanych telegramów.

Rząd Herriota wisiał na włosku.

Najświeższe telegramy donoszą, że rząd Herriota wisiał w poniedziałek wieczorem na włosku, gdy odczytano o dalsze utrzymanie poselstwa przy Stolicy św. Gdy Herriot powiadomił Izbę deputowanych, że poselstwo zostanie zniesione, ale że równocześnie zatrzyma się misję poselską dla Alzacji i Lotaryngji, powstała wrzawa wśród socjalistów, którzy o jakimkolwiek dalszym związku z Watykanem nie słyszeć nie chcieli. Około 7 godzin wieczorem zastanawiano się nad tem, czy popierać nadal rząd Herriota. Uratowało Herriota jedynie to, że sprawę wydatków na poselstwo dla Alzacji przeniósł z wydatków państwowych na wydatki dla Alzacji. Widać, że rząd Herriota są już bardzo kruche. Nagromadziło się już zawiele materiału, który część narodową, popierającą Herriota odłącza od części międzynarodowej.

O bezpieczeństwie w Europie.

W angielskiej gazecie „Times“ rozpisuje się jakiś powatny polityk o bezpieczeństwie Europy. Powiada on że sprawę bezpieczeństwa Europy należy badać trzeźwo i spokojnie. Dla tego trzeba się zastanawiać bardzo nad tem, co zamierzają robić Niemcy. Anglii na razie wystarczy jasne oświadczenie kanclerza Lutbra, że Niemcy o wojnie nie myślą. Jeżeli zatem sprawa zdanie wojskowej Komisji kontrolnej wypadnie jako tako pomyślnie, natenczas będzie można pomyśleć o wycofaniu wojsk angielskich z Kolcji. Z drugiej jednak strony Anglija musi się liczyć bardzo poważnie z bezpieczeństwem Francji, bo od bezpieczeństwa Francji zależy w niemalym stopniu bezpieczeństwo Anglii. Gdyby bowiem doszło z Francją do wojny, mogłyby być wybrzeża Anglii zagrożone. Chodzi tu głównie o wschód Europy, który zagraża najbardziej bezpieczeństwu Europy i gdzie interesy Francji winne być zabezpieczone.

Krwawe wybory w Serbji.

Ze Serbji donoszą, że władze policyjne dopuszczają się tam strasznych wybiórków w obec przeciwników politycznych. Pokazuje się, że prezes ministrów serbskich Pasicz zakazał wszelkiej agitacji wyborczej przeciw obecnemu rządowi. Gdy na wiecu jakikolwiek mówca występuje przeciw polityce rządu, wpadają do środka zastępy policyjny lub bandy uzbrojone i wiec rozpędzają. Nawet umiarkowani politycy serbscy potępiają ten sposób zamykania ust przeciwnikom politycznym i dowodzą, że rząd serbski może w ten sposób zapędzić do obozu przeciwników nietylko Chorwatów, ale i drugie narodowości, które do rządów serbskich odnosiły się dotąd życzliwie, jak na przykład katolickich Słowenów i mahometanów Bośniaków, którzy byli dotąd jak najlepszymi Serbami. Były minister Dawidowicz zwrócił się do króla serbskiego telegraficznie z prośbą o zakaz samowoli, której władze policyjne dopuszczają się przy wyborach. Nawet księżom katolickim nie przepuszczają. Mieszkania ich są bezustannie napadane przez policyjny i żandarmerję. Zgromadzenia katolików są rozwięzywane a gazety kasowane.

Pracują nad cichem zjednoczeniem Austrii z Niemcami.

Do angielskiej gazety „Daily Telegraph“ donoszą, że uporządkowana waluta austriacka zaczyna się znowu chwiać i że może nadejść znowu chwila, gdzie zażądadają od Ligi Narodów ponownej pomocy. Liga Narodów jest podobno bardzo zadowolona tem więcej, że zastanawiają się tam nad tem, czy warto w ogóle robić jeszcze dla Austrii, ponieważ jest ona krajem, który nie posiada ani węgla, ani innych własnych surowców i dla tego musi więcej dowozić, aniżeli wywozić. Stąd zachodzić będzie zawsze niebezpieczeństwo wywozu większej ilości pieniędzy zagranicę. Być więc może, że się to w końcu Lidze Narodów naprzykrzy i że pozostawi Austrię własnemu losowi. Na to widocznie tylko Niemcy czekają i postarają się o to, ażeby waluta austriacka tem prędzej zmarniała, by można Austrię przyłączyć do Niemiec.

Co słyhać o byłym cesarzu?

W Doorn obchodzone bardzo uroczysto 65 rocznicę urodzin b. cesarza Wilhelma. Telegramy donoszą, że na tę rodzinną uroczystość wybrał się autem brat Wilhelma, książę Henryk. Czterdzięci lat dziewcząt

Kurs złotego

z dnia 7. 2. 19. 5

Gdańsk:	1 dolar =	5,21 złotych
	100 złoty =	100 ¹ / ₂ gold. gd.
Warszawa:	1 dolar =	5,20 złotych
	1 gd. gul. =	0,99 złotych
Marki rentowe	=	1,23 ¹ / ₂ złotych
1 dolar =		5,20 złotych

z otoczenia Wilhelma miało wystąpić ze śpiewami, ale podobno na mizerny wygląd solenizanta rozplakaty się. Nie można się dziwić, że się postarzał o kłopotów, gdy sobie przypomni stare lepsze czasy.

Maseństwo zaczyna działać.

Z Francji donoszą, że się tam lekają obniżenia kursu franka. Rozpisują się o tem lawicowo-żydowskie i niemieckie gazety. Widać z tego, skąd wiatr wieść zaczyna. Lekają się poprostu nowych rządów w myśl Poincarego, któreby rozpoczęły z Niemcami energiczną politykę, więc próbują odstraszyć naród od tego spadku franka. Wskutek spadku franka wygrali ostatnie wybory do parlamentu francuskiego, przypuszczają za ten, że i teraz odstraszą naród francuski od energiczniejszej polityki w obec Niemiec.

Francja nie pozwoli na zaatakowanie Polski.

Senator francuski i naczelny redaktor gazety „Matin” Jouvenel ogłasza artykuł o Niemcach, w którym powiada, że układ handlowy pomiędzy Francją a Niemcami będzie świadczył o stopniu pokojowości niemieckiej. Ale Francja nie uspokoi się przedtem, dopóki nie będą załatwione trzy zasadnicze sprawy. 1. zarząd po lewym brzegu Renu. Francja musi tam posiadać szerszy pas obszaru, który ją zabezpieczy od Niemiec. Dalej bezpieczeństwo Francji musi być równocześnie zapewnione na wschodzie. Francja nie może pozwolić na to, ażeby być zaatakowaną od strony Polski i Czechosłowacji, bo to mogłoby doprowadzić najpierw do nowej Sadowy, a później do nowego Sedanu. Tak samo nie może Francja pozwolić na to, ażeby Niemcy wymagały od niej takiego układu, któryby szkodził Anglii. Wpływy Anglii w Europie uważamy za konieczne. Musi bowiem nastąpić porozumienie pomiędzy Francją, Anglią a Niemcami, albo tego porozumienia wcale nie będzie.

Sprawy polskie

na podstawie otrzymanych telegramów.

Dla czego ustąpił rząd litewski?

Gazety litewskie podnoszą, że główną przyczyną upadku ostatniego rządu litewskiego Tumenaasa było to, że Tumenaas nie chciał nawiązać serdeczniejszych stosunków z Niemcami i Rosją, jak sobie tego życzyli jego przeciwnicy, a za to szukał zbliżenia z Polską.

Rząd niemiecki zaczyna działać przeciw Polsce.

W rajchstagu stawiono interpelację w sprawie regulacji granicy na Wiśle. Urząd niemiecki wyjaśnił, że odcięcie od Wisły Prus Wschodnich jest bardzo ciężkim ciosem i należy tu koniecznie coś zrobić, ponieważ linia graniczna nie jest przeprowadzona zgodnie z traktatem wersalskim. Przyłączono bowiem nie 3 wsi, które głośno było za Polską, lecz 5. Przedewszystkiem chodzi tu o żegluga na Wiśle. Rząd niemiecki przyrzekł zwrócić się do Rady Ambasadorów, o ileby tu Polska miała krzywdzić interesy niemieckie.

Sprawa zarobków na Górnym Śląsku.

W wtorek toczyły się obrady w Katowicach w podwyższenie zarobków we wielkim przemyśle górnośląskim. Poozwały się obrady Komisji pojednawczej i rozjemczej. Robotnicy domagali się 5-procentowej ogólnej podwyżki, ponadto 25 35 procent podwyżki z powodu drożyzny w ciągu roku od lutego 1924 do lutego br., wskutek której to drożyzny byli w swych zarobkach poszkodowani. Pracodawcy za to domagali się znizienia zarobków o 5 do 10 procent dla obwodu rybnickiego. Komisja biorąc pod uwagę ciężkie położenie przemysłu węglowego odrzuciła wnioski obydwóch stron, powierając Komisji głównej jedynie drobniejsze sprawy.

Rocznica prześladowania Unitów na Podlasiu.

W tym roku przypada jedna z najsmutniejszych rocznic w naszym życiu w czasie naszej niewoli narodowej. Przed 50 laty rozpętały się na Podlasiu najkrwawsze prześladowania Unitów. Prześladowania i męczeństwa Unitów trwały z górą 20 lat. Dnia 17 stycznia 1874 była rzecz w Drelowie, 24 stycznia tego samego roku w Pratulnie. Najsmutniejszą była jednak rocznica 24 stycznia 1875 roku, kiedy to car za namową carowej Marii Aleksandrownej wydał orędzie o „dobrowolnym zjednoczeniu się Unitów z cerkwia prawosławną”. W tym to dniu spędzono delegatów gmin i parafii wraz z 28 księżmi odstępcami do Białej, gdzie gubernator ze Siedlec oznajmił, że car „najmilszemu”, zezwala na przyłączenie 45 parafii unitkich do prawosławia. Od tej chwili unia katolicka przestała na Podlesiu urzędowo istnieć, a tych którzy trwali przy katolickiej wierze ojców, wysyłano jako spornych w głąb Rosji, a ich majątki kasowano.

Kronika miejscowa.

Chojnice, dnia 9 lutego 1925 r.

Dziś: Cyryla b. w. d. k. Apolonji p. m. Słońca wschód 7.31 zachód 4.58. Księżycy wschód 5.44 zachód 7.47.

Jutro: Scholastyk p. Słońca wschód 7.29 zachód 5.0. Księżycy wschód 6.52 zachód 8.13.

— Ważne Zebranie Tow. Polek. W ubiegły Piątek tj. dnia 6 bm. odbyło się na salce Wydziału Powiatowego na Starostwie ważne zebranie

Tow. Polek. Stosownem przemówieniem w sprawie ważności roli kobiety—Polki w życiu matki—Polki, jakoteż o łączeniu się w „Tow. Polek” wszystkich Polek p. szambelanowa Sikorska zagailla zebranie, które zgromadziło dość poważną liczbę Polek. Zarazem w głównym zarysie podała p. szambelanowa pogląd na przeszłoroczną pracę Towarzystwa. Ciekawym bowiem jest fakt, że Tow. to istniało już przed wkroczeniem wojska polskiego i było pierwszym polskim Towarzystwem żeńskim w Chojnicach. Głównem zadaniem Tow. to szerzenie oświaty pomiędzy kobietami—Polkami jakoteż wykładami i odczytami rozwijać pielęgnowanie czystości i gospodarstwa domowego. Zdaniem p. szambelanowej „Polska to wielka rzecz” przyświecać powinno każdej kobiecie—Polce.

Odczytania protokołu dokonała p. sędzina Grzeska a stan kasy podała p. Kosznikówna. Ze sprawozdań tych wynika, że Tow. Polek brało czynny udział w działach dobroczynności miasta naszego.

Rzeczowa dyskusja wyłoniła ważne tematy, które wyjaśniła o ile możliwości p. szambelanowa, P. sędzina Grzeska odczytała recept zimnej kolacji, poruszono także inne ważne sprawy obchodzące gospodarstwo domowe.

Wczorajsze zebranie świadczy o chęci o pracy tutejszego Towarzystwa, „leży to w interesie ogólnym i dążnością wszystkich Polek, powinno być wspólne łączenie się w Towarzystwie „Polek”.

— w sprawie sprzedaży soli. Tutejszy Urząd Skarbowy Akcyz i Monopoli przesyła nam poniżej komunikat z prośbą o podanie go zainteresowanym:

„Z dnem 31 go stycznia 1925 r. rozciągnięty został jednolity monopol sprzedaży soli na cały obszar Rzeczypospolitej Polskiej, zatem osoby względnie instytucje, które się trudnią hurtową i detaliczną sprzedażą soli i zamierzają nadal takową prowadzić, winne do dnia 1 go marca br. donieść o tem na piśmie Urzędowi Skarbowemu Akcyz i Monopoli Państwowych.

— Ruch Szachowy w Chojnicach. Wszystkim miłośnikom gry szachowej podajemy do wiadomości, że w czasie od 12 lutego do 12 marca br. odbędzie się w Chojnicach Turniej Szachowo Kwalifikacyjny. Panowie którzy pragną brać udział w turnieju winni złożyć piśmienny akcept do kierownika turnieju p. Jańczaka we firmie F. Skwierawski ulica Gdańska 14

— Sprzedaż drzewa użytkowego. Państwowe Nadleśnictwo Twarożnica prosi nas o powiadomienie o sprzedaży drzewa użytkowego jak: szcypy dębowe, olszynowe wałki, opadowe szcypy i wałki, dębowe, brzożowe, olszynowe i sosnowe ze wszystkich leśnictw.

— Świat na opak. W niedzielę można było zauważyć przechodzącą się na ulicach tutejszej córę Ewy, z nowoczesną fryzurą, nie różniącą się nic od męskiej, a tembardziej iż na głowie jak mówią „wchodził jej już księżyc” czyli że „lysieje”. Świadczy to, iż badania naszych uczonych urzeczywistniają się w tym kierunku, że kobiety obcinające sobie włosy, narażone są tak jak mężczyźni na „lysinę”.

— Ze soboty na niedzielę zmarł tu w Chojnicach niejaki Witte starszek liczący lat 65. Przekroził on przed mniej więcej 14 dniami granicę niemiecko-polską nielegalnie i został tu przytrzymany. Jak sam mówił, jest on obywatelem Niemiec — jednak władze graniczne niemieckie odmówiły kilkakrotnie przyjęcia go, rzekomo dla tego, iż obywatelstwo jego nie jest pewne ponieważ nie posiadał on dokumentów osobistych. Władze nasze mają zatem jeszcze teraździe z pochowaniem go.

— Przypominamy o rocznicy „Lutni”, obchodzonej dziś w poniedziałek 9 bm. o godz. 8-mej na sali p. Engla.

— Powierzchnia zasiewów i stan oziminy. Według sprawozdań, otrzymanych przez Główny Urząd Statystyczny, powierzchnia oziminy, zasianych jesienią r. 1924 dla całej Polski wynosi: Pszenica 1.031,6 tys. ha., żyto 9.942,6 tys. ha., jęczmień 25,5 tys. ha. W porównaniu z rokiem 1923 powierzchnia zasiana ozimianami prawie uległa zmianie, wykazując zwiększenie zaledwie o 0,3 proc., przyczem powierzchnia zasiana pszenicą, zmniejszyła się o 0,6 proc., a zasiana żytem wzrosła o 0,4 proc. Tylko w województwach wschodnich daje się zauważyć zwiększenie powierzchni zasianej ozimianami (pszenicą, żyta i jęczmień razem) w innych województwach zmiany naogół nie znaczne.

Znaczniejsze zmniejszenie wykazują województwa lwowskie i stanisławowskie (lwowskie — 4,1 proc., stanisławowskie — 7,8 proc.) Zmniejszenie to zarówno jak i niewielki proc. zwiększenia powierzchni zasianej jesienią dla całej Polski, należy tłumaczyć nieurodzajem ubiegłego roku. Stan oziminy w stopniach dobroci (5 oznacza stan wyborowy, 4 — dobry, 3 — średni, przeciętny, 2 — mierny, 1 — zły) przedstawiał się na 1-go stycznia jak następuje: Pszenica 3,3 żyto 3,5 jęczmień 3,5, rzepak 3,7, koniczyna 3,4.

— Zjazd Okręgowy „Szoła” odbywał się na salce p. Kaletty. Był wybór nowego zarządu i inne ważne sprawy, o których się jeszcze rozpiszemy.

— Śnieg. W nocy na poniedziałek spadł gęsty śnieg, który pokryje pola i ogrody na dłuższy czas.

— Przedstawienia Teatru Objazdowego. Zastanowienia godnem, że przedstawienia Teatru Objazdowego nie cieszą się od pewnego czasu tem powodzeniem, na jakie zasługują. Dowodem tego sobotnie i niedzielne przedstawienia „Zemsta za mur graniczny” „Fredry i „Gubernator i Trocki”. Szuka Fredry przenosiła nas wstarczalskieki zawodzacki świat, gdzie to sąsiedzi o lada drobniostkę ozubili się ze sobą na śmierć

i życie. Jak zwykle, tak i w tym wypadku, dzieci wiążą się ze sobą ślubem dożgonnym, gczą z sobą rodziców. Niedzielną obraz sceniczny wyprowadził nas w świat bolszewicki.

— Nowy lekarz powiatowy. W piątek do piero dowiedzieliśmy się, że szambelan dr. Łniski ustąpił ze stanowiska powiatowego lekarza chojnickiego. W jego miejsce przychodzi p. dr. Hamerczyk z Kościerzyny, zięć znanego tamtejszego lekarza dr. Pełkowskiego, który obejmuje tam teraz stanowisko lekarza powiatowego.

Kronika prowincjonalna.

Swornegacie. W niedzielę dnia 25 bm. odbyło się na sali p. Błędzkiego ważne zebranie Kółka Rolniczego na które przybył wicepatron p. Rózek z Żabna. Zagaill zebranie prezes ks. Prob. Ozapiawski, który przywitał w krótkich słowach p. R. Następnie zdał ks. prezes sprawozdanie do działalności kółka w ubiegłym roku. Tutejsze kółko liczy 69 członków z których 19 jest udziałowcami Pom. Stowarzyszenia Rolniczo-Handlowego a 5 członków wysłało swych synów do szkoły rolniczej, ażeby idąc z postępem naprzód, stan rolnictwa i u nas podnieść, stosując racjonalną gospodarkę celem podniesienia ekonomicznie naszego rolnictwa. Zebrań w ubiegłym roku odbyło się 6. Na każdym z nich został wygłoszony wykład przeważnie na temat zawodowy, uwzględniający tutejsze stosunki, zdążający przez podanie wskazówek praktycznych do podniesienia rolnictwa w naszych mizernych i upośledzonych stronach.

Wyrażono zaufanie staremu zarządowi tem że wybrano go nadal na przyszły rok i to: prezesem ks. Prob. Ozapiawskiego, sekretarza p. A. Murawskiego a skarbnika p. J. Ryngwalskiego. Następnie udzielił ks. prezes głosu p. Rózkowi, który wygłosił aktualny wykład na temat: „Ekonomiczne położenie rolnictwa w Polsce”. Poruszył mowa w swoim wykładzie bolączki naszego rolnictwa, utarając się zbadać ich przyczynę. Ażeby był rolnictwa polepszyć, nawoływał do gremjalnego i solidarnego łączenia się w związku jakimi jest Kółko Rolnicze. Bo tylko przez skupienie wszystkich sił do wytrwałej pracy tak zawodowej jak i oświatowej uda się nam obecnie ciężkie czasy przetrwać. Zebrani ze skupioną uwagą i z wielkiem zainteresowaniem słuchali wywodów mowy i oklaski, którzy obdarzyli mowę za tak pięknie wygłoszone słowa były dowodem, że zgadzają się zupełnie z wywodami przedstawionymi. Kilka uwag dorzucił jeszcze ks. prezes i sekretarz, apelując do zebranych ażeby się skupiali wszyscy rolnicy w towarzystwie i regularnie uczęszczali na zebrania oraz abonowali jako zawodowe pismo „Kłosy”. Przy wolnych głosach zaproponowano wspólnie zamówić sztuczne nawozy co też zaraz uskutecznił. Przy końcu uchwalono, w myśl wniosku z zeszłego zebrania, wysłać do Zarządu Wojewódzkiego Izby Rolniczej uchwałę w sprawie złagodzenia ustawy o ochronie lasów prywatnych, gdzie to dotychczas każdy gospodarz posiadający swój własny kawałek lasu i potrzebujący drzewo dla swego użytku, bądź to na opał jak i na budowę i reparację lub nawet na sprzedaż, celem pokrycia drobniejszych i niezbędnych wydatków lub podatków, nie mógł bez pozwolenia osobnego i uiszczenia osobnej opłaty czy daniny drzewa wycinać. Po wyczerpaniu porządku dziennego ks. prezes solwował zebranie.

— We wtorek dnia 10 odbędzie się u nas zabawa urzędnicza, na którą zostali zaproszeni wszyscy urzędnicy z całej okolicy i wiele gości. Ma ona służyć głównie do wzajemnego poznania się i rozweselenia się w wspólnem towarzystwie oraz zacieśnienia węzłów koleżeńskich.

Ostrowite. (Kolęda.) W poniedziałek dnia 12. stycznia b. r. odbyła się w naszych wioskach, a minowicie w Konefkach, Ostrowitem i Moście, starodawnym zwyczajem kolęda. Kolędował w tych trzech wioskach ks. wikary Licznarski z Ozerska. Furmankę stawił muszą tutejsi gospodarze, jechał więc po księdza wikarego p. Wawrzyniec Pruszek z Ostrowitego i przywiózł ks. Licznarskiego, po skończonem ranem nabożeństwie, najprzód do Konefek, gdzie około 10 tej przed poł. kolęda się rozpoczęła. Zakończono ją w Moście i to już posył późnym wieczorem. Z księdzem Licznarskim kolędowali p. organista Bukowski oraz jeden ministrant. W każdym domu przyjmowano kolędę z wielką radością, a w licznych rodzinach nawet dziewczynki i chłopcy deklamowali stosowne wiersze kolędowe. Otrzymali w nagrodę za to też po dwa obrazki.

Jak się dowiadujemy, ma się w przyszłym roku kolęda nieco odmiennym sposobem odbyć. Będzie miałowicie w szkole w Ostrowitem zbudowany ołtarz. Tu się odprawi najprzód nabożeństwo a następnie kolęda, wspólna wobec wszystkich dzieci. Po skończonej uroczystości kolędowej w szkole będą dzieci zwolnione od nauki celem udania się do swych domów, które nie są zbyt daleko odległe a w których rozpocznie się wtenczas dopiero kolęda w zwyczajnym trybie.

W tym dniu kolędowali także i dwaj inni księża z Ozerska i to: ks. wikary Borzyszkowski w Kurozem i Bagnach a ks. proboszcz Sprengel w Łukowie.

Legbąd. (Przedstawienie amatorskie.) W niedzielę 18. stycznia br. odbyło się tu przedstawienie amatorskie dzięki staraniom tutejszego ks. Proboszcza w salce parafjalnej. Odegrano Jasełka. Całość wypadła ku ogólnemu zadowoleniu bardzo dobrze. Ludność nasza w zapadłych borach tucholskich miała sposobność ujrzeć zdaje się poraz pierwszy nasze śliczną polską jasełka. Należy się też za sprawienie tak miłej strawy duchownej, kształcącej i umysł i serce

naszych borowiaków, szczerze uznaniu tutejszemu księdzu Proboszczowi, jak niemniej również i odgrywaającym amatekrem i amatorem, którzy pomimo swych zajęć gospodarskich jednak się od nich odrywać musieli.

Po skończonym przedstawieniu odbyły się słowne tańce, które trwały w północ, a bory nasze tylko wtórowały im swym szumem. Grała dobra wzmocniona orkiestra.

Kościerzyna. Ostatnio włamano się do chlewa robotnika Kulasa w Pucku i skradziono 18 kur, 3 gęsi i 1 indyka. Sprawcy uszli niepoznani.

Niewątpliwie ci sami sprawcy włamali się również do gosp. Nakielskiego w Kościerzynie i skradli mu 18 kur i 3 gęsi.

Niezadowolili się widocznie tą zdobyczą, bo następnie odwiedzili jeszcze gosp. Krefta zabierając mu 7 najlepszych indyków.

Nieznani dotąd sprawcy włamali się na stację Wielki Klifcz gdzie rozbili kasę i zabrali z niej 2.22 zł. — więcej zanadto się nie obłowili.

Starogard. Czyja własność? W komendzie Policji znajduje się jeden zegar-regulator, który prawdopodobnie pochodzi z kradzieży. Zegar ma obudowanie orzechowe fornirowane, mocno zużyte a częściowo spróchniała. Prawy właściciel może się zgłosić.

Golub. Niszywał, a radosną nowiną podzielić się można, opisując, że z naszego Głubia wyjechało do Palestyny kilku krzywnochali na jakąś misję lub głosowanie, a oprócz nich aptekarz, wywodzący swój herb z tego samego plemienia. Nad mistrzem blizną ożące słońce dawało nam nadzieję, że jak Golub Głubiem już nigdy tych podróźników pomiędzy murami swoimi nie ujrzemy.

Parchowo. Od długiego czasu oczekiwane Towarzystwo wojaków i byłych powstańców zostało nareszcie założone i u nas. Na zwołane przez kapitana Wandtkiego zebranie przybyło około 300 wojaków. Do zarządu weszli pp. Głowczewski A. z Parchowa jako prezes, Bielawa Jan z Parchowa jako sekretarz, Pobliski Józef z Jamna Młyn jako skarbnik. Prezesem honorowym obrano ka. prob. Rutza. Lawnicy są pp. Jankowski B. z Naki, Panzyk Jan z Jamna, Jakubek St. z Golcowa, a p. Peek jako komendant. Towarzystwo nosi nazwę „Generała Józefa Hallera”. Członkiem zapisał się 128. Następne zebranie odbyło się 18 stycznia. Po przywitaniu przybyłych oddał przewodniczący głos p. Bronkowi z Jamna, który raz jeszcze obecnym przedstawił cel Towarzystwa, wskazując przy tem szczególnie na to, dla czego się mamy łączyć. Mówca wskazał krótko i zwięźle na niebezpieczeństwo zachodzące i północnozachodnie, od pierwszych czasów historycznego istnienia Polski do dnia dzisiejszego upominając, aby na to niebezpieczeństwo być w pogotowiu. Po odśpiewaniu 1 zwrotki „Boże coś Polskę” zgromadzeni rozeszli się. „Wolność”.

Głew. (Napad na strażnik celnego). Na zielonej granicy po prawym brzegu Wisły napadnięty został dnia 18 stycznia na obszarze polskim w okolicy Janowa strażnik celnego Skala przez Fryderyka Loga, obywatela niemieckiego z Schweinegrube — pow. Sztum, uzbrojonego w nabyty wojskowy pistolet samostrzelny. Stojąc w obronie własnego życia strzelił Skala do mierzącego doń z pistoletu Niemca, raniąc go w pierś. Ciężko rannego zabrali — przed przybyciem polskiego patrolu policyjnego, zawezwanego przez Skalę — jego towarzysze na stronę niemiecką, gdzie Log wkrótce zmarł. Dochodzenia urzędowe w tej sprawie jak i co do częstokrotnego bezprawnego przekraczania zielonej granicy na prawym brzegu Wisły przez obywateli niemieckich są w toku.

Konvojady, pow. brodnicki. (Zebranie osadników rentowych.) Za staraniem p. Mączkowskiego od było się w dniu 27 stycznia w oberży p. Trojanowskiego zebranie osadników rentowych, które zajął i obradom przewodniczył p. Mączkowski, — wyluszczając cel zebrania Referat w sprawie osad rentowych wygłosił generalny sekretarz związku Związku Osadników Rentowych p. Kunz z Grudziądza. Mówca szczegółowo cmówił potrzebę łączenia się w jeden silny związek nietylko osadników anulacyjnych, ale i rentowych. W dyskusji zabierali głos pp. soltys Ruciński i Głóć, popierając wywody referenta, a zebrani jednomyślnie uchwalili się przylążyć do związku i u tworzyć w miejscu grupę lokalną. Do zarządu lokalnego wybrano prezesem Edwarda Rucińskiego miejscowego soltysa znanego działacza z Ameryki, który także bardzo dodatnio dla redaków pracował. Wiceprezesem wybrano oberżystę p. Jana Trojanowskiego, sekretarzem i skarbnikiem p. Mączkowskiego, lawnkami pp. Aleksandra Głoda i Fr. Przeperskiego. — Nowo wybrany prezes p. Ruciński objął przewodnictwo dziękując za zaufanie i przyrzekł wedle sił i możliwości dla dobra osadnictwa pracować.

Ostatnie telegramy.

Przed burzą robotniczą

W Gdańsku usposobienie wśród robotników jest bardzo podniecone, ponieważ wskutek drażnienia Polscy bezrobotnie coraz bardziej się wzmagają. Komuniści

położenie wyzyskują i zachęcają robotników bezrobotnych, by się domagali węgla i ziemniaków. Wydano nawet zakaz wpuszczenia posłów na galerję bez legitymacji w obawie awantur.

Z Chin.

W Chinach Południowych trwają w dalszym ciągu zacięte walki.

Zamach na kościół.

We Włoszech w pewnej wsi pod Platanessą wybuchł w zakrystji pożar. Podczas gaszenia nastąpiły trzy eksplozje, które pochodziły od ukrytych skrzynek z prochem. Polioja wdrożyła śledztwo.

Bezprawne rozstrzygnięcie Mac Donella.

Na konferencji pomiędzy ministrem Skrzyńskim a Generalnym Komisarzem Strassburgerem stwierdzono, że rozporządzenie Komisarza Ligi w Gdańsku opiera się wyłącznie na orzeczeniu byłego Wysokiego Komisarza Ligi Hackinga i sprzeciwia się stanowczo Traktatowi wersalskiemu, Konwencji paryskiej oraz umowie warszawskiej. Rozporządzenie Mac Donella jest zatem bezpostawnem i niezasadnionem.

Rząd polski zgłosił odwołanie do Ligi Narodów. **Na co sobie Niemcy pozwalają?**

Niemiecka stacja radiotelegraficzna rozesała po świecie depeze, że Polska podburza w Gdańsku plemię kaszubskie przeciwko wolnemu państwu. Polska rozdaje broń i proch pomiędzy Kaszubów, którzy łącznie z kobietami i dziećmi liczą tylko 170 tys. dusz. Wszyscy mężczyźni od 18 do 45 lat ćwiczą się wojskowo i są w ożywionej łączności z Warszawą.

Taką depeze puszczają Niemcy w świat. **Umowa o pożyczkę** amerykańską zostanie podpisana 14 lutego rb.

Na sesję Ligi Narodów w marcu udaje się minister Skrzyński, ażeby bronić sprawy Polski w sprawie zatargu z Gdańskiem.

Nowa republika rosyjska. Rząd rosyjski postanowił utworzyć nową samodzielną sowiecką republikę północnego Kaukazu.

Liga Narodów nie chce wiedzieć.

Gazeta Ligi Narodów „Journal de Geneve” oświadcza, że protest dwu Izb handlowych Prus Wschodnich za odłączeniem od Polski 5 wiosek po prawej stronie Wisły niema dla Ligi Narodów żadnego znaczenia.

Ustawa o lichwie zniesiona.

W sejmowej Komisji przemysłowo-handlowej przyjęto wniosek posła żydowskiego Wiślickiego o zniesienie ustawy o lichwie. Rząd ustawy bronił. W związku z tem zostały uchwalone dwie rezolucje. Pierwsza wzywa rząd do opracowania ustaw dla usunięcia nienormalnych stosunków gospodarczych, druga domaga się przedłożenia w ciągu 2 tygodni ustawy, zmierzającej do zahamowania drożyzny chleba i mięsa.

Gorszący przykład.

„Gazeta Gdańska” pisze, że do Gdańska przybyła Komisja Aprowizacyjna Miast Polskich, czyniąca zakupy dla rozmaitych urzędów w Polsce. Zakupy poczyniono u Niemców i Żydów, a o polskie firmy wcale nie zapytano. I to się dzieje teraz, gdzie Gdańsk tak ciężko Polskę zelżył i gdzie kupiectwo nasze bokotuje Gdańsk.

Następca Trockiego pobrzękuje szablą.

Przewodniczący Rady wojennej związku sowieckich republik Franze ogłosił rozkaz de czerwonej armji i floty, w którym powiada, że armja sowiecka ze względu na zbrojenia sąsiadów musi się również odpowiednio uzbroić, ażeby być gotową do walki.

Piękny kanclerz.

Wydział kontrolny partji socjalistycznej, złożony z posłów do parlamentu i do sejmu stwierdził, że były kanclerz Bauer brał grube łapówki od Barmatów z krzywdą dla państwa niemieckiego i że temsamem powinienni swoje posełstwo złożyć.

Stolica św. z Francją nie zrywa.

Gazety francuskie piszą, że Stolica św postanowiła swą nuncjaturę w Paryżu pozostawić.

Anglja się zbroi.

Rząd wyznaczył znaczne fundusze na wzmocnienie floty nadpowietrznej dla obrony Londynu.

Łapownictwo w Niemczech.

We Frankfurcie nad Menem nakazano przyaresztować 300 urzędników miejskich za spekulacje i oszustwa.

Bezpodstawne pogłoski o zamachu na Prezydenta Rzeczypospolitej w Warszawie.

W piątek wieczorem zaczął jakiś Żyd Izrael Rosenzweig wymachiwać na Alejach Ujazdowskich rękoma w obwił, gdy przejeżdżał powóz z Prez. dan tem Rzeczypospolitej. Powstała pogłoska o zamachu, tymczasem Żyd jak się pokazało był obłąkany. Pomyślał mu się mózg w raju bolszewickim, skąd nie dawno wrócił.

Przeciwko skasowaniu Kółek Rolniczych.

Wielkopolski Związek Kółek Rolniczych odrzucił 668 głosami przeciwko 206 połączenie Kółek rolniczych ze Związkiem Producentów Rolnych. Pozostaje zatem jak dotąd Patronat. Na Pomorzu pospieszono się z tem połączeniem. Niewątpliwą wróci wszystko do starego porządku.

Nominacja p. Zapalę na wojewodę wstrzymana.

Pan Prezydent Rzeczypospolitej wstrzymał nominację p. Zapalę na wojewodę stanisławowski. Pan Zapala zamierza podobno ożyczyć się ze stawianych mu zarzutów przed sądem.

Ministrowie litewscy przed sądem.

W Kownie rozpoczął się tajny proces o nadużycia skarbowe przeciwko byłemu prezesowi litewskich ministrów ks. Puryckisowi oraz przeciw członkom jego gabinetu.

Wydatki w budżecie ministerstwa Pracy podwyższone.

Wskutek rezolucji posła Chądzyńskiego z Narodowej Partji Robotników podwyższone zostały wydatki na ulepszenie urządzeń socjalnych na 21 milionów zł. Rząd wyznaczył pierwotnie 18 milionów.

Francja a Stolica św.

Podobno Stolica św. jest zafrasowana, co zrobić z misją katolicką alzacko — lotaryńską, ponieważ takowa nie ma rządowego charakteru. Nie wiadomo zatem, czy otrzyma urzędowe zatwierdzenie przy Stolicy św. Głyby do tego doszło, odwołały Stolica św. swego nuncjusza i zamianowała go Kardynałem.

Ameryka urządza manewry.

Ameryka zamierza urządzić w pobliżu wysp hawajskich manewry morskie. Australia i nowe Zelandja otrzymały na nie zaproszenie. Japonja widzi w tych manewrach zagrożenie pokoju.

Prądy rewolucyjne w Egipcie.

Wybory do parlamentu egipskiego zostały unieważnione, bo we wielu miejscach dopuszczano się nadużyć przeciw władzom egipskim. Większość posłów jest Anglii wrogo usposobiona. Wybory zostały rozwiązane, a nowe rozpisane na 7 lutego. Czy wypadły lepiej?

Grozi ustąpieniem.

W podkomisji gospodarczej minister Pracy i Opieki Społecznej Sokal groził w piątek ustąpieniem, o ileby nie przyznano mu pół miliona złotych jako zaliczkę na przebudowę lub budowę nowego gmachu dla ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej. Wskutek tego głosowało nad tą sprawą odłożono.

O konkordat z Litwą.

W Kownie rozpoczęły się pomiędzy przedstawicielem Watykanu a rządem litewskim układy w sprawie zawarcia konkordatu. Litwa ma otrzymać 1 arcybiskupa, 4 Biskupów i 1 Biskupa polowego.

Budowa portu w Gdyni.

Budowa portu postępuje rażno naprzód. Kolej dochodzi obecnie do portu i jest otwartą także dla ruchu osobowego. Urządzenia portu pozwalają zatrzymać się nawet dłużej wielkim okrętom.

Rosja nie zapłaci Francji.

Rosja postanowiła nie zapłacić nawet 700 milionów rubli złotych, na którą to sumę Francji swoje wierzytelności, obniżyła. Rosja ma nadzieję, że gdy Ameryka niebawem rządy sowieckich uzna, to sobie da bez Francji radę. Ameryka rzekomo musi zbliżyć się do Rosji, ażeby zażegnawać, niebezpieczeństwo z powodu układu sowiecko-japońskiego.

Liczba bezrobotnych w Polsce.

„Rolnik” pisze, iż według zestawienia z dnia 24 stycznia br. liczba bezrobotnych w Polsce wynosi 172 420 z tego na Łódź wypada 40.000, na Śląsk 36.000. Sosnowiec 8000, Warszawę 5000, Białystok 4000.

Konferencja ministrów nadbałtyckich.

Estoński minister spraw zagranicznych Pusta miał w Rydze narady z ministrem Łotwy Mejerowiczem, a w sobotę wyjechał do Warszawy.

Spuszczenia trąby powietrznej

W Trapezunt w Azji szalała straszna trąba nadpowietrzna. Obok olbrzymich strat materialnych zginęło również 100 osób.

Francja krzepnie.

W Paryżu odbył się wielki pochód przeciw rządowi pod kierownictwem słynnego wodza monarchistów Leona Dandet. Wśród pełnych zapalu okrzyków wygłosił on mowę przeciw Herriotowi. O podobnych wiecach donoszą z całej Francji.

Straszny wypadek.

Pod Nieszawą stoczył się do rowu z nasypu, na 6 metrów wysokiego samochód. odwołający podróźnych do miasta. 9 osób zostało rannych. Nieszczęście spowodował 19-letni chłopak, który kierował samochodem a nie miał do tego prawa.

Szan. Klienteli do wiadomości, że z dniem 18-go lutego b. r. rozpoczyna się **BIAŁY TYDZIEŃ** połączony z wysprzedają inwenturową

H. M. Szulc

W Anglii zanosi się na wielki strajk.
W całej Anglii zaczyna wrzeć wśród robotników na kopalniach, kolejach i gazowniach. Chodzi o podwyżki płac, przyczem zanosi się na generalny strajk w razie odmowy.

Wyrok śmierci
na współnika Haarmanna Granse został przez sąd apelacyjny zatwierdzony.

Polska a Turcja.
Poseł polski Knoll przyjęty został na uroczystym posłuchaniu przez Prezydenta republiki tureckiej.

Na balu dziennikarskim
w Warszawie, który się odbędzie 12 bm. będzie również obecny p. Prezydent Rzeczypospolitej.

Terminy płatności pożyczki amerykańskiej.

Pożyczka amerykańska ma być płatną w 2 ratach. Pierwsza rata ma być płatną 14 lutego, druga w sierpniu rb.

Nowy zatarg.
Pomiędzy Rosją a Persją wybuchł zatarg. Poseł sowiecki opisał Persję.

Poczta Redakcji.

Do Wisła. Sprawa z owemi urodzinami wydaje nam się niejasną. Nie zamiedamy jej dla tego.

Ruch w Towarzystwach.

Chojnice. Liga Katolicka parafii w Chojnicach. Zebranie w piątek, dnia 13. lutego 1925 r. o godzinie 8. wieczorem w lokalu p. Żelaznego hotel centralny. O liczny udział członków i gości uprasza Zarząd.

Chojnice. W środę, dnia 11. II. 25 r. odbędzie się na sali p. Jazdzewskiego pod Złotym Lwem zebranie miesięczne Polskiego Związku Kolejowców. O liczny udział członków Polsk. Związku Kol. prosi Zarząd.

Chojnice. Sokół. Tow. Gimn. Sokół bierze gremjalny udział w Wiecznej Adoracji w nocnej godzinie adoracyjnej od godz. 12—1 w nocy z wtorku na środę. Uprasza się o jak najliczniejszy udział. Zarząd.

Dział gospodarczy.
Targowica miejska.

Urzędowe Sprawozdanie targowej Komisji Notowania Cen.

Poznań, dnia 5. 2. 1925 r.

Spędzono: 36 szt. bydła, 555 szt. świń, 60 szt. cieląt, — szt. owiec, — szt. wół, — szt. buhaji, — szt. krów, — szt. prosiąt. Razem 699 zwierząt.

Placono za 100 kg. żywej wagi za:

I. Bydło:

pełnomięsiste, wyrosłe, najwyższej wartości rzeźnej	88—90
pełnomięsiste, wytuczony wół od lat 4 do 7 młode mięsiste, nie wytuczony i starsze wytuczony	80—82
miernie odżywione młode, dobrze odżywione starsze	62—64
—	—50

II. Cielęta:

najsprzedniejsze cielęta tuczne	—
średnio tuczony cielęta i najprzedniejsze ssaki	86—90
mniej tuczony cielęta i dobre ssaki	74—76
liche ssaki	60—64

III. Owce:

Opasy chlewne:

jągnięta tuczne i młodsze skopy tuczne i starsze skopy tuczne, liche jągnięta, tuczne i dobrze odżywione młode owce	56—60
miernie odżywione skopy i owce	48—52

Opasy polne:

jągnięta i owce	—
-----------------	---

IV. Świnie:

pełnomięsiste od 120 do 150 kg. żywej wagi	126—
pełnomięsiste od 100 do 120 kg. żywej wagi	121—
pełnomięsiste od 80 do 100 kg. żywej wagi	114—116
mięsiste swinie ponad 80 kg.	104—108
maciory i późne kastraty	—

Przebieg targu spokojny.

Opasy chlewne:

jągnięta tuczne i młodsze skopy tuczne i starsze skopy tuczne, liche jągnięta, tuczne i dobrze odżywione młode owce	56—60
miernie odżywione skopy i owce	48—52

Opasy polne:

jągnięta i owce	—
-----------------	---

IV. Świnie:

pełnomięsiste od 120 do 150 kg. żywej wagi	126—
pełnomięsiste od 100 do 120 kg. żywej wagi	121—
pełnomięsiste od 80 do 100 kg. żywej wagi	114—116
mięsiste swinie ponad 80 kg.	104—108
maciory i późne kastraty	—

Przebieg targu spokojny.

Poznańska giełda zbożowa.

Poznań, 6. 2. 1925 r.

Warunek: Handel hurt. fr. st. zał. ładunek wag. dostaw. zaraz za 100 kg. w złotych.

Żyto	15 t. a	32.50—38.50 zł.
Pszonica		36.50—38.50 „

Jęczmień brow.	15 t. a	28.50—28.50 „
Owies	15 t. a	32.15— „
Mąka żytn. 65 proc. wł. work.		50.50— „
„ „ 70 „		45.00—47.00 „
Mąka psz. 65 proc. wł. work.		54.00—57.00 „
Ospa żytnia	„ „	21.25— „
Ziemniaki fabr.	„ „	5.00— „
Płatki ziemniaczane	„ „	22.00—23.00 „
Groch polny	„ „	22.00—25.00 „
Groch Victoria	„ „	30.00—34.00 „
Seradela	„ „	14.00—16.00 „
Łubin niebieski	„ „	10.50—12.50 „
Łubin złoty	„ „	14.00—16.00 „
Koniczyna żółta	„ „	50—65 „
Koniczyna czerw.	„ „	160—230 „
Koniczyna biała	„ „	200—250 „
Koniczyna szwedzka	„ „	100—130 „
Koniazyna w luskach	„ „	20—27 „
Słoma żytnia pras.	„ „	3.00—3.15 „
Słoma żytnia luz.	„ „	1.80—2.00 „
Siano luzne	„ „	4.60—5.60 „
Siano pras.	„ „	7.20—8.20 „

Ziemniaki przy stacjach nadgranicznych i groch Victoria w wyb. gatunkach ponad notowania. Usposobienie: spokojne. Uwagi: Sytuacja naogół bez zmiany.

Gdańska nieurzędowa giełda zbożowa

z dnia 6. 2. 1925.

(Ceny hurtowe w guldenach za 50 kg. franko wagon Gdańsk.)

Pszonica 128—130 funt.	18.30—18.80	pszenica 118—123 funt.	15.60—17.50
żyto 116—118 funt.	17—18.20	jęczmień lepszy	14.50—15.25
jęczmień pośredniej jakości	13.80—14.40	owies	14.00—14.20
groch polny	10.50—12.50	groch Wiktorja	14—18
otręby żytnie	11—11.50	otręby pszenne	12—12.50

Koniec części redakcyjnej.

Redaktor odpowiedzialny: Franciszek Salezy Sosiński
Drukiem i nakładem Drukarni „Dziennika Pomorskiego“ w Chojnicach.

30 37/25. Uwierzytelniony odpis.

Publiczne doreczenie.

Adwokat Dr. Wiśniewski w Toruniu wniósł do tutejszego Sądu Okręgowego skargę przeciw

nieznanym spadkobiercom zmarłego Wilhelma Schoenbecka poprzednio w Cysewie, w końcu w Berlinie, zastąpionych przez radcę sprawiedliwości Dr. Indiga w Berlinie, Charlottenstrasse 60. i przeciw rotmistrzowi pozasłużbowemu Schoenbeckowi nieznanego miejsca pobytu z wnioskiem:

- 1) Zasądzić pozwanych na zapłacenie powodowi 4131 złotych z 24% odsetkami od dnia 1. czerwca 1924 i na ponoszenie kosztów sporu włącznie kosztów postępowania aresztowego 80 114/24 Sądu Okręgowego w Chojnicach,
- 2) Wyrok uznać za tymczasowo wykonalny za złożeniem zabezpieczenia a to z powodu zastępowania pozwanych w procesie przez Sąd Apelacyjny w Toruniu tytułem czego powyższa pretensja powstała.

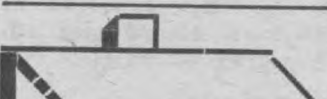
Powód zapożywa niniejszem pozwanego pozasłużbowego rotmistrza Schoenbecka do ustnej rozprawy przed Wydział I. Sądu Okręgowego w Chojnicach na dzień 25. kwietnia 1925 roku o godzinie 10, przedpołudniem sala 55 z wezwaniem o przybranie sobie adwokata. Wyciąg skargi ogłasza się w celu doreczenia publicznego.

Chojnice, dnia 27. stycznia 1925.

Sąd Okręgowy — Wydział I.

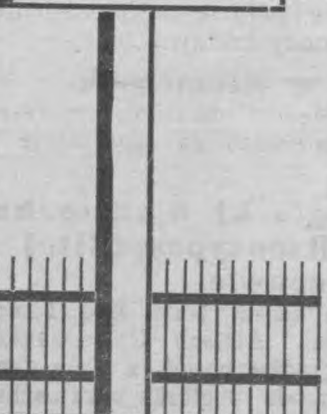
Na sprzedaż urządzenie kuchenne komoda, stół dębowy szafa oszklona, porcelana i naczynia kuch. Dworcowa 45 Reichshof, mieszkanie 12.

Do sprzedania zaraz pokój stołowy masyw dęb szafa do ubrań i salon. Dworcowa 2 II. piętro.

BACZNOŚĆ!!!
Drobne ogłoszenia

jak: kupno i sprzedaż, wydzierżawienia, poszukiwanie posad, ogł. wolnych miejsc, ogł. towarzystw mają największą korzyść w „Dzien. Pomorskim“.

Stenografistka

samodzielną korespondentką ze znajomością języka niemieckiego, buchalterji, piśmiennictwa, posiadającą kilkoletnią praktykę biurową, poszukuje posady w Chojnicach. Łask. of. dla „korespondentki L.M.“ do Dz. Pom.

Zagubiłem

książeczkę wojskową

na nazwisko **Mieczysław Mańkowski** w okresie czasu do 1. listopada 1924 r.

Uczciwy znalazca zechce oddać w ekspedycji niniejszego pisma. 9. 2. 1925 r.

Celem kupna poszukuje się w Chojnicach

dwupiętrowy dom,

najmiej w środku miasta położony, z 9 do 12 pokojami.

Oferty uprasza się złożyć do dnia 15. bm. w ekspedycji „Dziennika Pomorskiego“ pod „Dom.“

Warto nabyć!

na próbę największe, z największą ilością ilustracji i najtańsze pismo miesięczne. Ostatni zeszyt zł. 1.50, nadesłać przekazem (nie w liście) do:

„Świat i Prawda“ - Grudziądz

Za pobraniem pocztowem nie wysyłamy. Każdy zeszyt wart 4 zł., kosztuje zaś tylko zł. 1.50. Każdy zeszyt jest dla siebie odrębną całością, niby wielka ilustrowana książka powieści - naukowa.

Warto nabyć!

Suche

szczapy dębowe

na opał

nadeszły! Oddaję takowe po 12.00 zł. za mp. włącznia z zwózką.

Piotrkowski
Dworcowa 21.

Kino Nowości

Tylko dzisiaj o 8-mej

Na ogólne życzenie wyświetlane zostają

Cuda Dżungli

4-ta i ostatnia serja.

Każdy powinien widzieć to zakończenie tego wspaniałego dzieła filmowego.

Polecam:

Szelak, pokost lniany, lakiery wszelkiego gatunku Farby olejne, wodne i anilinowe

Bejce wodne i spirytusowe Farby podługowe gotowe Olej lniany, terpentyna Sykatory

Kredę szlamową, gips Bronz i tynkturę do brązu Pumekw ceglach i proszku Papier szklisty

Płótno szmerglowe Pędzle i szczotki Szablony

Alun i chlerek

DROGERJA POD ORŁEM

Aleksy Wojnowski Chojnice (Pom.) Rynek 11.

Elew gospodarczy

poszukuje od 15. 2. posady.

Łaskawe zgł. pod of. 11 do Dzien. Pom.

Pokój

z oddzielnym wejściem odnajmiję.

Sirzelecka 15 I. piętro.

Ryszard Gehrke

Człuchowska 9 Chojnice Telefon 108

Centrala automobili

Samochody, motocykle, plugi motorowe, oleje, tłuszcze, pasy rozpedowe, różne artykuły dla :: :: młynów i gorzelni :: ::

Benzyna

Reparacje